

Důstojné ohlédnutí Olympiku

Nejstarší česká rocková kapela Olympic letos slaví neuvěřitelné **šedesáté výročí od svého založení**. Kromě právě probíhajícího vzpomínkového česko-slovenského turné a řady dalších událostí, týkajících se výročí, si k oslavám přisadilo také vydavatelství Supraphon, když vydalo luxusně vypravený box pěti vinylových alb *Olympic 60*.

ONDŘEJ BEZR

Nebýt přece jen až příliš „české“ titulní strany boxu, přehnaně zahlcené písmenky (v civilizovaném světě se všechny ty informace o tom, co box obsahuje, píšou na přelepky, které jsou na plastových přebalech boxů a po rozbalení se spolu s igelitkem vyhazují, pro majitele taková reklamní upozornění přece už nemají žádnou cenu), je komplet skutečně vybaven na úrovni, jakou si Olympic zasluhuje.

Je příjemné, že kromě jasných hitů, bez kterých by se tento projekt neobešel, doplňují výběr také méně proslulé písně. Některé by se snad dokonce daly nazvat raritami.

”

O jeho tvorbě v různých etapách si můžeme myslet, co chceme, můžeme mít různé názory třeba na jeho současnou tvorbu nebo na pokusy o metalové přitvzení na přelomu osmdesátých a devadesátých let, ale to není podstatné. Je to jednou nejstarší česká kapela, v jejímž čele šest desetiletí stojí Petr Janda (což je samo o sobě hodno smeknutí klobouku a hluboké poklony), a účtu si zaslouží.

Stále na pódiu. Olympic s frontmanem Petrem Jandou na loňském předávání Zlatých slavíků.

FOTO MAFRA - JAKUB STADLER

Tím nejdůležitějším u hudebních nosičů je samozřejmě hudba. Pět vinylových desek, vyrobených z různobarevné hmoty (modrá, červená, žlutá, zelená, bílá) obsahuje kompilaci šedesáti písní z celé historie kapely. Začíná se *Smutným holičem z Liverpoolu* ještě z doby, kdy frontmanem byl Miki Volek, až do konce pak následuje výběr písní, zpívaných až na nepodstatné výjimky Petrem Jandou. Je zvláštní a nepříliš pochopitelné, že písničky nejsou řazeny chronologicky. Jsou samozřejmě respektována tvůrčí období kapely, to by jinak nešlo, ale mezi lety se vcelku skáče bez patrného smyslu. Ve vý-

sledku je to samozřejmě celkem jedno, není třeba být hnidopich, ale to řazení postřádá logiku.

Hity i rarity

Pozoruhodné naopak je, že některé písně jsou tu k slyšení v dosud neznámé podobě: původní mononahrávky upravil do stereoverzí Radoslav Košvanec, který se touto prací zabývá. Týká se to *Smutného holiče z Liverpoolu* a písniček *Nejím a nespím* a prvního velkého hitu *Olympiku Dej mi víc své lásky*.

Je příjemné, že kromě jasných hitů, bez kterých by se tento projekt neobešel,

doplňují výběr také méně proslulé písně, některé by se snad dokonce daly nazvat raritami či zapomenutými skladbami. Je samozřejmě, že písní, které zná celý národ, postupem času ubývá a písničky z posledních, páté desky, už jsou cíleny na posluchače, kteří sledují i aktuální tvorbu kapely. Tyto písně samozřejmě neměly tolik času se „chytit“ jako hitovky ze šedesátých až osmdesátých let, kdy byl Olympic „největší“, a také doba, v níž kapela působila, už byla o dost jiná, konkurence se zmnohonásobila, a ačkoli si Olympic zachovávala dodnes svůj stálý okruh příznivců, lze si vsadit na to, že alba s chrono-

logicky staršími písněmi budou z tohoto kompletu určitě časem oposlouchanější než to poslední. Bez něhož se takový vzpomínkový projekt ovšem neobejde.

Mimohudební výbava boxu fanoušky Olympiku bezesporu potěší, obsahuje fotografickou velkoformátovou přílohu, dva vložené plakáty a pět reprintů podpisových karet z různých období. Sáčky na jednotlivé desky kromě dalších dobových fotografií přinášejí dokumentaci každé nahrávky a doprovodný text Oldřicha Zámostného.

Olympic 60, box 5LP, vydal Supraphon 2022

Za vůni benzínu

Ani nemusíte být fanoušky motoristického sportu, abyste o Masarykově okruhu už někdy slyšeli. Tento okruh u Brna, určený pro automobilové i motocyklové závody, patří k nejslavnějším u nás - a svého času k nejslavnějším na světě. Toho času, o kterém vypráví kniha motoristického redaktora Aleše Sirného: tedy v éře první republiky. Ve třicátých letech se totiž v Brně jezdil závod, na nějž se ve své době třásla světová závodnická špička a spolu s ní desetitisíce fanoušků. Potkávali se tam odvážlivci, kteří neváhali riskovat život, geniální konstruktéři i investoři se smyslem pro riziko. Autor nabízí plastický přehled, doplněný množstvím dobových fotografií, tehdejšího závodění: od politických tahanic přes svérázné postavy amatérských závodníků až po technologické inovace. Čtenář tak získá obraz nespoutaných mužů za volantem a jejich napínavých soubojů s protivníky i fyzikálními zákony, které definovaly tento sport, co se už tehdy zapsal do srdcí všech fanoušků zbožňujících hluk motoru a vůni benzínu. **David Lancz**

Aleš Sirný: Masarykův okruh 1930-1937. Vydalo nakladatelství Host, Brno 2022. 256 stran.

Pohovka jako byt

I banálně znějící výroky mohou uvádět velké věci. Německý kancléř Kohl uspěl na Blízkém východě se slovy: „Kde je voda, tam je život.“ Slova „Kde není bydlení, tam není město“ uvádějí další část cyklu *Praha zítřka*, který pořádá Centrum architektury a městského plánování (CAMP). Nová část se zabývá bydlením. Expozice se snaží postihnout příčiny toho, že bydlení v Praze má stále daleko k ideálním poměrům. Informace nabízí dvěma způsoby - buď skrze velkoplošnou projekci, či pomocí volně dostupných katalogů. Její obsah se dělí na tři části. První vysvětluje, kdo a jak byty na území Prahy staví. Druhá část ukazuje tvář současného bydlení v nejširším možném rozpětí - a sice od bezdomoveckého noceziště až po luxusní podkrovní rezidence v centru. Třetí část je zvuková montáž široké škály názorů, které lze najít v médiích. Autoři tu sáhli po zajímavé symbolice. Projekci lze sledovat ze zřejmě největší pohovky v Praze. Je navržena tak, aby její rozměry odpovídaly rozměrům nejmenšího pražského bytu. A dodejme, že k tradicím CAMP patří i to, že vstup je zdarma. **Zbyněk Petráček**

Praha zítřka? Domy a byty. Centrum architektury a městského plánování, Praha. Do 30. 4.

Zapomenutí křižáci

V českém prostředí jsou všeobecně známy křižové výpravy proti husitům a případně do Svaté země, avšak už menší pozornost je věnována dalším křižovým výpravám. Například té, která probíhala v letech 1209-1229 proti albigenským. O koho že to šlo? Albigenští (pojmenovaní podle města Albi na jihu Francie) neboli kataři byli jedním ze středověkých heretických hnutí, která dodnes budí pozornost i diskuse mezi historiky. Věnovalo se jim několik dobových kronik a tou pravděpodobně nejvýznamnější z nich je zpráva cisterciáckého mnicha Petra z kláštera Vaux-de-Cernay, která nyní vychází v češtině. Petr se křižové výpravy přímo zúčastnil a navíc měl přístup i k některým papežským a královským dokumentům. Popisuje tak nejen heretiky, křižáky a boje mezi nimi, ale také politický a diplomatický rozměr výpravy. Petrovo dílo je tak dobrým odborným i zábavným čtením pro zájemce o středověk. Je ale třeba mít na paměti, že jde zároveň o excelentní kousek tehdejší válečné propagandy, tedy oboru, který se v leccems nezměnil dodnes. **Marek Hudema**

Petr z Vaux-en-Cernay: Albigenská historie, Argo, Praha 2022, 264 stran

Devět hodin s Jeanne

Prvním románem, který napsal francouzský povídkář, romanopisec a dramatik, představitel kritického realismu a naturalismu Guy de Maupassant, od jehož smrti uplyne letos 130 let (1850-1893), byl *Jeden život*. Čtivou prózu, jejíž hrdinkou je sympatická Jeanne, dívka z bohaté šlechtické rodiny, napsal autor v roce 1883 jako obraz rozkládající se aristokratické společnosti. Naivní a romantická Jeanne musí přehodnotit své mládické představy o manželství a postavení ženy v něm, překonat zklamání a nástrahy soužití s bezohledným, lakomým a nevěrným mužem a hledat východisko ze ztráty iluzí a situace v té době pro ženy těžko řešitelné. Román *Jeden život* vychází nyní v nezkrácené podobě jako audiokniha v překladu Dany Melánové a v interpretaci Veroniky Khek Kubařové. „Věřím, že se nám podařilo zachytit Maupassantovo poselství, jak důležité je najít si v životě vlastní cestu,“ řekla herečka v komentáři k nahrávce, jejíž celková stopáž činí devět hodin. **Marta Švagrová**

Guy de Maupassant: Jeden život, CD-mp3 a digitální formáty, čte Veronika Khek Kubařová, Supraphon, čas 9 hodin

Zákon, který ničil životy

Asociace českých filmových klubů pravidelně vysílá do kin filmy, které předtím vybrali účastníci Letní filmové školy. Tentokrát padla volba na silné drama rakouského filmaře Sebastiana Meiseho *Velká svoboda*, jež lze kromě biografů aktuálně zhlédnout i na platformě HBO Max. „Představte si svět, ve kterém je láska zakázaná zákonem a trestaná vězením. Znít to jako dystopie, ale pro homosexuální muže v Německu to byla až do konce 60. let realita,“ říká režisér o zrodu svého filmu. „Tento podstatný historický fakt byl pro mě úplnou novinkou, dokud jsem si nepřečetl zprávy o homosexuálech, které Spojenci osvobodili z koncentračních táborů, ale byli převezeni přímo do věznic, kde si měli odpykat zbytek trestu. A tato perzekuce měla pokračovat ještě desítky let.“ Právě takový osud má hrdina filmu Hans Hoffman (Franz Rogowski), pro něhož se vězení stalo jediným představitelným místem k životu. Jediný stálý vztah si vytváří se svým spoluvězněm, odsouzeným vrahem Viktorem - je to ale křehké pouto, které mohou okolnosti kdykoliv přerušit. **Marcel Kabát**

Velká svoboda, 2021, v kinech od 26. 1.